

## Mødeprogram september 2017 – december 2017.

Lepidopterologisk Forenings møder afholdes i Universitetsparken 15, indgang 3, 2100 Kbh. Ø. Indgangen ligger i gården bag Zoologisk Museum. Dørene vil være åbne fra ca. 19.15 til 19.35.

Engangs-parkeringsbilletter til museets område kan fås i indgangen af dørvogteren.

- Torsdag 14/9 Sommerens oplevelser.**  
**Efterårssæsonens første møde** er dette traditionelle, hvor vi deler sommerens oplevelser, store som små, med hinanden som optakt til vintersæsonens møderække. **Deltag med** en enkelt kasse eller **en god historie** fra 2017-sæsonen.
- Torsdag 28/9 Nationalpark Skjoldungernes Land og dagsommerfugle.**  
Biolog **Søren Grøntved Christiansen**, som er medlem af nationalparkens bestyrelse, vil denne dag fortælle om Nationalpark Skjoldungernes Land, som blev indviet marts 2015 som Sjællands første nationalpark. Der er gennem tiderne fundet knapt 50 arter dagsommerfugle indenfor nationalparkens grænser, hvoraf de **36 arter er registreret indenfor de seneste tre år**.  
Nationalparken ønsker at gøre en særlig indsats for dagsommerfuglene, og i de senere år har Naturstyrelsen blandt andet gennemført **drift og pleje** i Bidstrup skovene under hensyntagen til sjældne og ualmindelige arter, blandt andet *Brenthis ino*/ engperlemorsommerfugl, *Argynnis adippe*/ skovperlemorsommerfugl og *Boloria selene*/ brunlig perlemorsommerfugl.  
**Mange spørgsmål melder sig** for eksempel omkring plejen af engene, som for nuværende fortrinsvis drives som høslæt af botaniske hensyn. Hvordan kan denne tilrettelægges, så det skader *B. ino* mindst muligt? Andre overvejelser kunne være, hvad der kan gøres for eksempel for *Lycaena virgaurea*/ dukatsommerfugl, *Limenitis camilla*/ hvid admiral og *Thecla betulae*/ guldhale, eller om målrettet naturpleje kan få nogle af de forsvundne arter til at genindvandre. Man kan også overveje, om der for eksempel skal udsættes *Boloria euphrosyne* / rødlig perlemorsommerfugl eller *Melitaea diamina*/ mørk pletvinge. **Kom og bidrag til diskussionen.**
- Torsdag 12/10 Klassifikation, artsbeskrivelser og navne – hvad laver en biosystematiker egentlig?**  
**Thomas Simonsen**, Danmarks "eneste" professionelle lepidopterolog, som nu, efter år i udlandet, er **ansat på Naturhistorisk Museum i Aarhus (NHMA)**. Thomas har især arbejdet med sommerfugles evolution, fylogeni, fylogeografi, fylogeneri og diversitet med dagsommerfugle og micros som speciale. Thomas vil denne aften fortælle om systematik, altså det at beskrive organismer og arrangere dem i overskuelige systemer, som utvivlsomt er den ældste disciplin i biologien, **fordi vi kort og godt har behov for at sætte navne på organismer for at kunne forholde os til dem**.  
Men selvom biologisk systematik er en gammel videnskab, er den hverken gammeldags eller forældet. I en verden, hvor biodiversiteten er under pres, er det vigtigere end nogensinde at beskrive samme diversitet for at kunne beskytte den, og arbejdet foregår i stigende grad med de nyeste teknologiske metoder. Thomas vil først give et overblik over **den biologiske systematiks historie**, og derefter, med udgangspunkt i hans eget arbejde med insekter (mest sommerfugle), **give et indblik i, hvordan arbejdet foregår i dag**.

- Torsdag 26/10** **Viklerslæggerne *Pammene*, *Cydia* og *Dichrorampha*.**  
**Eivind Palm** kommer og fortæller om ovenstående viklerslæggerne *Pammene*, *Cydia* og *Dichrorampha*. **Han vil fortælle om udseende, kendetegn, levevis og alt muligt andet.** Foredraget er tidligere afholdt i Aarhus-foreningen, og nu er det endelig Lepidopterologisk Forenings tur til at få øst af Eivinds viden på området. Hvis nogle har UFO'er med til mødet, prøver vi også at sætte navne på dem.
- Torsdag 9/11** **Plantegaller - et fascinerende naturfænomen.**  
**Simon Haarder** kommer og fortæller om **galler**. Mange naturinteresserede kender til **bedeguargalhvepsens** prangende røde **tentakel-strukturer** på roser og kan måske også nikke genkende til de store skudspids-rosetter på pil forårsaget af en lille myggelarve. Men **hvordan fremkommer disse deformationer?** Hvor udbredte er de, og hvilke organismer kan fremkalde dem? Der vil blive givet en indføring i de mange **galledannende organismegrupper**, krydret med eksempler på gallernes imponerende morfologiske diversitet. Et udvalg af galler medtages til nærmere inspektion efter foredraget.
- Torsdag 23/11** **Marokko – et af de få tilgængelige lande i Nordafrika.**  
**Carsten Hviid** fortæller om **sine fire ture til Marokko og viser billeder**. Knud Larsen, Ole Karsholt og Danny Nilsson har på skift deltaget i turene. **Der vises også dyr fra turene.**
- Torsdag 7/12** **Julemøde - årets bankobegivenhed.**  
**Carsten og Ingelise vil** som sædvanlig lede os gennem de spændende spil med dertil hørende flotte præmier. Du medbringer familien og kontanter til køb af plader. Husk at vi spiser sammen inden spillet så medbring også aftensmaden. Foreningen byder på kaffe/ the og en lille én. Øl og vand kan købes til de sædvanlige lave priser. Vi plejer at blive mange, så **kom i god tid**.  
**Bemærk: Vi spiser klokken 19.00, og banko starter klokken 19.30. Dørene er åbne fra klokken 18.30-18.50.**
- Torsdag 11/1 2018** **Årets billeder.**  
Medlemmerne viser **billeder fra 2017-sæsonen**. Alle **korte (10-15 minutter) indslag** er velkomne, det vil sige omkring **25-30 billeder**. Der er computer og projektor i mødelokalet. Har I længere serier, som I gerne vil vise, så book en hel aften med billeder og fortællinger.

## Kontingent.

På nuværende tidspunkt, et lille halvt år efter sidste rettidige indbetaling, er der stadig **42 restanter**. **Kan I så få betalt**. Se betalingsinformation på [www.lepidoptera.dk](http://www.lepidoptera.dk) → Info og kontakt. Kontakt venligst kasserer Carsten Hviid, ([cah@tdc.dk](mailto:cah@tdc.dk)), telefon 45 95 12 01, ved betalingsproblemer. Som noget nyt kan du også anvende MobilePay: send kr. 325 d.kr. til 21462123. Husk at påføre navn.

## Artikler.

Vi mangler som altid stof til de kommende numre af **Lepidoptera** og vil derfor gerne **opfordre jer alle til at forfatte større eller mindre artikler og notiser**. **Vi hjælper gerne med din artikels udformning og indhold**. Kontakt venligst vores redaktør **Arne Viborg** på [arvi@phmetropol.dk](mailto:arvi@phmetropol.dk).

## ”Træk et Træ” på Melby Overdrev.

Mød op **søndag den 24. september** og hjælp med at fjerne træopvækst og anden uønsket vegetation, så en af de rigtig gode sjællandske lokaliteter, nemlig Sjællands største hede Melby Overdrev, kan blive bevaret for fremtiden. Naturstyrelsen Nordsjælland har i samarbejde med DN Halsnæs og andre frivillige, blandt andet en del medlemmer fra vores egen forening, de seneste år lavet et stort arbejde med at rydde for uønsket opvækst, og resultaterne er så småt ved at vise sig. **Mødetid kl. 10** ude på selve overdrevet. **Følg skilte/bannere** fra Nyvej ved indkørslen ved Motionshytten. Naturstyrelsen og DN Halsnæs er værter og byder på en **frokostsandwich og vand i pausen**.

## Brugbare links.

[www.european-lepidopteres.fr/Galerie-Chenilles-Rhopalocere.html](http://www.european-lepidopteres.fr/Galerie-Chenilles-Rhopalocere.html) . Billeder af mange af de europæiske dagsommerfuglelarver.

[www.nhbs.com](http://www.nhbs.com) . Natural History Book Store. Bredt udvalg i bøger om natur og salg af diverse udstyr.

[www.dr.dk/levnu/psykologi/tv-laegen-naturen-bringer-mig-i-balance](http://www.dr.dk/levnu/psykologi/tv-laegen-naturen-bringer-mig-i-balance) . Om naturens indvirkning på os.

[www.citylab.com/environment/2017/08/creating-the-next-generation-of-conservationists/536469/](http://www.citylab.com/environment/2017/08/creating-the-next-generation-of-conservationists/536469/)

Mødeprogrammet også ligger på [www.lepidoptera.dk](http://www.lepidoptera.dk), hvor linkene er lidt lettere at bruge.

## Forum og Observationsside.

Må vi endnu engang opfordre til, at vi alle bidrager til observationssiden, så der kunne komme lidt liv med referater fra ture og observationer fra ind- og udland.

## Mødehusker.

Har I husket et melde jer til vores **mødehusker**, der sender mail om det næste møde i foreningen fire dage før. **Tilmelding på forsiden af lepidoptera.dk**.

## QR-koder.

Til brug for QR-scanneren, som mange har på deres **smartphone med internetmulighed**, er her fire koder som let indgang til **Foreningens forsider, Møder, Forum og Bugbase** fra telefonen. QR-scanner-apps kan downloades sammesteds som andre apps til telefonen.

Foreningens forsider



Møder



Forum



Bugbase



## Mødereferater.

### Torsdag 9/3. Fremvisningsmøde.

8 medlemmer havde valgt at troppe op til denne mødeaften, og flere havde også medbragt kasser til fremvisning. Både dag- og natsommerfugle fra ind- og udland var repræsenteret og blev flittigt studeret. Oplevelser forbundet med indsamlingen blev fortalt i plenum og lokaliteter og fif blev udvekslet blandt de fremmødte.

### **Torsdag den 23/3. Nordnorge.**

Klaus Hermansen var aftenens indbudte foredragsholder og tog de fremmødte med på en spændende oplevelse gennem en billedkavalkade hovedsageligt fra lokaliteter nord for polarcirklen. Sidst i juni måned 2016 var bilen blevet pakket og afsked med familien foretaget. Klaus var klar til en tur "Alene i Vildmarken", hvor overnatning primært foregik i telt, mad blev tilberedt på Trangia og opsætning af dyr fandt sted på forsædet i bilen. Dagsommerfuglearter som *Oeneis jutta*, *Euphydryas aurinia*, *Carterocephalus palaemon* og *Boloria frigga* blev observeret på vej nordpå, men andet kom også indenfor søgefeltet bl.a. fjeld-sækspore (*Gymnadenia albida* ssp. *straminea*). Et smut til den finske by Govdavuohppenjårga gav nye opdagelser såsom *Boloria thore*, *Pyrgus andromedae*, *Boloria eunomia*, *Oeneis bore* og *Boloria freja*.

I Gargia (Norge) fløj *Colias hecla* ssp. *sulitelma*. Klaus berettede, at denne underart, hvis værtsplante er fjeld-astragal, var blevet DNA-sekventeret med det resultat, at dens DNA til forveksling ligner den østlige *Colias tamerlana mongola*. Tilsvarende undersøgelser viste at *Erebia medusa polaris* stort set var identisk med *Erebia medusa* fra Slovakiet. Tænkevækkende da "hver bjergtop eller klippeskær i en ørgruppe" for tiden har tendens til at få tildelt sin egen underart. Tænk blot på slægten *Hipparchia*. Vejret viste sig ikke fra sin bedste side, så en afstikker til Nordkap blev det også til, inden turen gik hjemad med et kort stop i Härjedalen, hvor blåfluglen *Plebejus orbitulus* var på vingerne. Alt i alt en underholdende og informativ aften, hvor 13 medlemmer havde fundet vej til mødelokalet.

### **Torsdag den 6/4. Dagsommerfugle-undersøgelser i sommeren 2016.**

Aftenen var sat af til, at Magnus Vest Hebsgaard og Emil Bjerregård kunne aflægge status for deres opsøgnings- og overvågningsprojekt af udvalgte dagsommerfugle. Som i 2015 havde Emil og Magnus været særdeles aktive i sommeren 2016, og de enkelte fokusarter blev gennemgået på systematisk vis for de 14 fremmødte. Udbredelseskort og billeder af besøgte biotoper blev suppleret med beretninger om arternes tilstande. Atter var *Plebejus optilete*/ moseblåfugl i Bøllemosen og *Boloria aquilonaris*/ moseperlemorsommerfugl i Krogstrup Mose blevet eftersøgt uden held og kun enkelte *Carterocephalus silvicolus*/ sortpletet bredpande og *Heteropterus morpheus*/ spejlbredpande blev observeret på de kendte steder. Til gengæld var *Pyrgus armoricanus*/ fransk bredpande blevet set ved Saltbæk Vig, og nye bestande af *Brenthis ino*/ engperlemorsommerfugl var blevet observeret på Midsjælland og ved Gammellung nord for Holmegaards Mose.

Emil og Magnus fortsætter projektet i 2017, hvor antallet af fokusarter udvides med *Lycaena virgaureae* / dukatsommerfugl og de længe savnede *Satyrium ilicis*/ egesommerfugl og *Satyrium pruni*/ slåensommerfugl.

Til de medlemmer, der ikke havde mulighed for at møde op denne aften, kan det nævnes, at Magnus og Emils arbejde med de enkelte fokusarter, vil kunne læses i kommende artikler i Lepidoptera.

Med lepidopterologisk hilsen, på bestyrelsens vegne

**Christian Videnkjær & Martin Bjerg**

Lepidopterologisk Forening, Lærkehaven 3, 2980 Kokkedal, info@lepidoptera.dk, www.lepidoptera.dk